

REVISTA FORUMUL JUDECĂTORILOR

Revistă semestrială de atitudine și studii juridice

Nr. 2/2015

**EDITURA UNIVERSITARĂ
București**

Tehnoredactare: Ameluța Vișan
Coperta: Ionuț Militaru
                  Angelica Mălăescu

Copyright © 2015
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
B-dul. N. Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 – 315.32.47 / 319.67.27
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării Științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

© Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate pentru Editura Universitară și Asociația Forumul Judecătorilor din România

ISSN 2065-8745

DOI: (Digital Object Identifier): 10.5682/20658745

Distribuție: tel.: 021-315.32.47 / 319.67.27 / 0744 EDITOR / 07217 CARTE
comenzi@editurauniversitara.ro
O.P. 15, C.P. 35, București
www.editurauniversitara.ro

IMPORTANT

Revista ***Forumul Judecătorilor*** apare semestrial și se difuzează numai pe bază de abonament.

Prețul unui exemplar este 50 lei, în acest preț fiind incluse și cheltuielile de difuzare, iar costul unui abonament anual este de 100 lei (2 numere).

Toți cei interesați în a contracta un abonament o pot face prin una din următoarele modalități:

- direct la sediul editurii din Bd. Nicolae Bălcescu nr. 27-33, Bloc Unic, Scara B, Etaj 4, Apartament 38, Sector 1, București

- prin mandat poștal sau ordin de plată în contul Editura Universitară nr. RO58RNCB0285004668690001 deschis la Banca Comercială Română – Sucursala Unic

- prin telefon/fax la numerele 021-315.32.47, 021-319.67.27

- prin e-mail la adresa secretariat@editurauniversitara.ro.

REVISTA FORUMUL JUDECĂTORILOR

Director:

jud. Dragoș Călin,
Curtea de Apel București

Redactor-șef:

jud. Ionuț Militaru,
Curtea de Apel București

Redactor-șef adjunct:

jud. Roxana Călin,
Tribunalul București

Colegiul de redacție:

jud. Paula-Andrada Coțovanu,
Consiliul Superior al Magistraturii –
Inspekția Judiciară

jud. Ana-Maria Lucia Zaharia,
Curtea de Apel București

jud. Florin Mihăiță,
Judecătoria Sect. 4, București

jud. dr. Gabriel Caian,
M.A.E. - Direcția Agentul Guver-
namental pentru Curtea Europeană
a Drepturilor Omului

jud. Alexandra Gherghesu,
Tribunalul București

jud. Carla Anghelescu,
Judecătoria Sect. 1, București

jud. Victor Constantinescu,
M.A.E. – Direcția Agentul
Guvernamental pentru Curtea
Europeană a Drepturilor Omului

jud. Vasile Bozeșan,
Tribunalul Teleorman

Colegiul științific:

prof. univ. dr. Mihai Șandru,
Academia Română
jur. Mihai Banu,
Revista Română de Drept European
Ruben Murdanaigum,
solicitor, Rubens Solicitors, Notaries
and Estate Agents Lochgilphead,
Marea Britanie

lector univ. dr. Anamaria Groza,
judecător, Judecătoria Craiova

prof. univ. dr. Jaime Octávio Cardona
Ferreira, Universitatea Lusíada din
Lisabona, Fost Președinte al Curții
Supreme de Justiție din Portugalia,
Președinte al Consiliului Jude-
cătorilor de Pace din Portugalia

Colaboratori principali:

Judge Alex Kozinski,
United States Court of Appeals for
the Nine Circuit

jud. Mihaela Amoos Piguet,
Tribunal du canton de Vaud,
Lausanne, Elveția

Avv. Monica Adriana Marinescu,
Ordine degli Avvocati di Roma, Italia

jud. Simona Kovács,
Judecătoria Târgu Secuiesc

Ion Guzun, coordonator de programe,
Centrul de Resurse Juridice din
Moldova

jud. Ivan Georgiev,
Tribunalul Regional Sofia, Bulgaria

Ioana Alexandra Precup, student,
Facultatea de Științe Economice,
Juridice și Administrative, Univer-
sitatea Petru Maior Tg. Mureș

Redactor: Monica Stoian

Lista principalelor abrevieri

C. Ap.	Curtea de Apel
C.E.	Comunitățile Europene
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CJCE	Curtea de Justiție a Comunităților Europene
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
Convenția	Convenția Europeană a Drepturilor Omului
C.S.M.	Consiliul Superior al Magistraturii
Dalloz	Recueil le Dalloz
Dec. civ., pen.	Decizia civilă, penală
D.N.A.	Direcția Națională Anticorupție
D.I.I.C.O.T.	Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism
I.N.M.	Institutul Național al Magistraturii
înch.	încheierea
Î.C.C.J.	Înalta Curte de Casație și Justiție
J.O.U.E.	Jurnalul Oficial al Uniunii Europene
Jud.	Judecătoria
M.J.L.C.	Ministerul Justiției și Libertăților Cetățenești
M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
n.a./ n.n.	nota autorului / nota noastră (urmată de inițialele autorului)
n.t.	nota traducătorului
O.N.U.	Organizația Națiunilor Unite
S. civ., pen., com., cont. adm.	Secția civilă, penală, comercială, de contencios administrativ
sent. civ., pen.	Sentiința civilă, penală
subl. ns.	Sublinierea noastră (a autorului)
TFP	Tribunalul Funcției Publice al Uniunii Europene
TPI	Tribunalul de Primă Instanță al Comunităților Europene
Trib.	Tribunalul
TUE	Tratatul privind Uniunea Europeană
TCE	Tratatul instituind Comunitatea Europeană
UE	Uniunea Europeană

Cuprins

INTERVIURI – Despre justiție și judecători	11	2. Cauza <i>Borcea c. României</i> , decizia de inadmisibilitate din data de 22 septembrie 2015, cererea nr. 55959/14 – Respectarea dreptului la un proces echitabil de instanțele naționale. Transformarea recursului în cale extraordinară de atac. Existența unei legi clare și previzibile cu privire la modalitatea de aplicare a legii penale mai favorabile. Soluționarea divergențelor jurisprudențiale cu privire la legea penală mai favorabilă (prezentare de Victor Constantinescu) ...	198
Interviuri cu doamnele Sofi Oksanen și Nawal El Saadawi și domnii Jean-Jacques Askenasy , Petar Atanasov , J.M. Coetzee și Julian Săvulescu	11	3. Cauza <i>Mitkova c. Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei</i> . Condițiile deontării din fondurile de asigurări sociale de sănătate a cheltuielilor efectuate pentru tratamentul medical în alt stat. Lipsa aprobării administrative prealabile. Inexistența unei speranțe legitime în sensul art. 1 din Protocolul nr.1 adițional la Convenție (prezentare și notă de Răzvan Anghel)	202
ATITUDINI		Din jurisprudența recentă a Curții de Justiție a Uniunii Europene	207
Shay Lavie – Sunt judecătorii legați de trecut? Dovezi din cazuistica instanțelor [articol în lb. engleză]	19	1. Discriminare întemeiată pe originea etnică. Instalarea unor contoare de energie electrică la o înălțime inaccesibilă într-un cartier populat intens de romi	207
Paul van den Hoven – Judecătorul pe Facebook; Neglijarea unui ritual persistent? [articol în lb. engleză]	49	2. Timp de lucru. Deplasările pe care lucrătorii care nu au un loc de muncă fix sau obișnuit le efectuează de la domiciliu la primul sau la ultimul client al zilei	218
Richard L. Hasen – Cel mai sarcastic judecător suprem [articol în lb. engleză] .	63	3. Excluderea de la beneficiul anumitor prestații sociale, de tip necontributiv, a unor cetățeni ai Uniunii care vin într-un stat membru pentru a găsi un loc de muncă .	225
Trevor CW Farrow – Ce este accesul la justiție? [articol în lb. engleză]	72	4. Anularea unui zbor din cauza unor probleme tehnice neprevăzute. Obligația operatorilor de transport aerian de a-i despăgubi pe pasageri (selecții de Dragoș Călin)	230
David E. Landau – O teorie dinamică a rolului judiciar [articol în lb. engleză]	93	Din jurisprudența recentă în materia organizării judecătorești și a statutului magistraților	234
STUDII JURIDICE		Revista Forumul Judecătorilor – Nr. 2/2015	5
Cristinel Ghigheci - Arestarea preventivă și deținerea nelegală. Perspectiva Curții Europene a Drepturilor Omului	143		
Alexandra Panait – Aplicabilitatea articolului 6 CEDO în litigii de dreptul afacerilor [articol în lb. franceză]	186		
JURISPRUDENȚĂ			
Din jurisprudența recentă a Curții Europene a Drepturilor Omului	193		
1. Cauza <i>Korošec c. Sloveniei</i> . Drepturi de asigurări sociale acordate în considerarea stării de invaliditate. Posibilitatea de a contesta concluziile comisiei medicale. Încălcarea principiului egalității armelor prin respingerea cererii de a fi desemnat un expert independent în cauză (prezentare și notă de Răzvan Anghel)	193		

1. La încetarea activității la Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, procurorul revine, chiar și peste schemă, la parchetul de la care provine, iar în situația în care acesta solicită continuarea activității la un alt parchet, unde are dreptul să funcționeze potrivit legii, cererea se analizează similar cererilor de transfer, ținându-se seama de necesitățile de personal, volumul de activitate, precum și avizul parchetului la care se solicită continuarea activității.	234	promovarea se face pe specializări, ci stabilește că se face în raport de opțiunea candidatului din cererea de înscriere, opțiune care se referă și la specializarea, dar și la secție	251
2. Menținerea unui judecător după împlinirea vârstei de pensionare. Criteriile prevăzute de Hotărârea CSM nr.661/2008. Încărcătura pe judecător la nivel mediu pe instanță nu se poate constitui într-o critică a activității petentului, întrucât o încărcătură medie dovedește că activitatea se desfășoară în limite normale. Dinamica posturilor la nivelul instanței, apreciată ca redusă, nu poate nicidecum reprezenta un criteriu pentru respingerea cererii, dinamica personalului fiind o chestiune ce se raportează în general la factorii subiectivi.	237	6. Contestație împotriva calificativului acordat la evaluarea activității profesionale a unui procuror. Chiar admitând că interviul nu este o etapă a cărei parcurgere se află la libera opțiune a comisiei de evaluare, nu se poate aprecia că nerealizarea acestei etape atrage nulitatea, respectiv nelegalitatea întregii proceduri, în lipsa unei reglementări exprese în acest sens	256
3. Contestație promovată de Asociația Magistraților din România împotriva unei Hotărâri a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii prin care s-a hotărât recunoașterea gradului profesional corespunzător Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Lipsă de interes	244	7. Asigurarea respectării principiilor economicității și eficienței în utilizarea resurselor patrimoniului public al statului dat în folosința Institutului Național a Magistraturii. Situația centrului de la Giroc (selecții de Dragoș Călin și Paula-Andrada Coțovanu)	264
4. Pentru soluționarea cererilor de valorificare a rezultatelor concursului de promovare în funcții de execuție, pot fi utilizate inclusiv posturile devenite vacante la o dată ulterioară expirării termenului de valorificare, ca urmare a unor măsuri dispuse în interiorul termenului de valorificare a rezultatelor concursului. Alocarea postului vacant unei funcții de conducere, fără o justificare legală, potrivit dispozițiilor art.22 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești, s-a făcut cu încălcarea dreptului contestatoarei de a-i fi valorificat rezultatul obținut la concursul de promovare în funcții de execuție	247	PREZENTĂRI	
5. Valorificarea rezultatului concursului de promovare în funcții de execuție nu trebuie să se facă numai pe baza criteriului mediei obținute, la oricare dintre secții, din moment ce Regulamentul nu prevede că		1. Volumul „Executarea silită. Hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțate în cauzele împotriva României”, Editura Universitară, București, 2015, ISBN 978-606-28-0177-9	273
		2. Volumul „Arestarea preventivă și deținerea nelegală. Hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțate în cauzele împotriva României”, Editura Universitară, București, 2015, ISBN 978-606-28-0175-5	274
		3. Volumul „Interzicerea discriminării. Hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțate în cauzele împotriva României”, Editura Universitară, București, 2015, ISBN 978-606-28-0270-7	275
		4. Volumul „Dreptul la un proces echitabil. Aspecte penale. Hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțate în cauzele împotriva României” (2 vol.), Editura Universitară, București, 2015, ISBN 978-606-28-0271-4	276
		GREFA VESELĂ	
		Respingerea unei cereri prin care reclamantul pretindea că, din cauza detenției ilegale, a fost împiedicat să ocupe funcția de Președinte al Statelor Unite ...	278

Contents

INTERVIEWS - About Justice and Judges	11	2. Case of <i>Borcea v. Romania</i> , inadmissibility decision from date of September 22, 2015, application no. 55959/14 – Granting the right to a fair trial by national courts. Transforming the appeal as extraordinary means of appeal. The existence of a clear and predictable legislation on how to apply the more favorable criminal law. Settlement of jurisprudential disputes concerning the more favorable penal law (with presentation of Victor Constantinescu) ...	196
Interviews with mrs. Sofi Oksanen and Nawal El Saadawi and mr. Jean-Jacques Askenasy, Petar Atanasov, J.M. Coetzee and Julian Săvulescu	11		
ATTITUDES			
Shay Lavie - Are Judges Tied to the Past? Evidence from Jurisdiction Cases [Article in English]	19		
Paul van den Hoven - The Judge On Facebook; Neglecting A Persistent Ritual? [Article in English]	49		
Richard L. Hasen - The Most Sarcastic Justice [Article in English]	63		
Trevor CW Farrow - What is Access to Justice? [Article in English]	72		
David E. Landau - A Dynamic Theory of Judicial Role [Article in English]	93		
LEGAL STUDIES			
Cristinel Ghigheci - Preventive Arrest and Illegal Detention. European Court of Human Rights Perspective	143		
Alexandra Panait - The Applicability of Article 6 of the ECHR in the Business Litigation [Article in French]	186		
JURISPRUDENCE			
Of recent case law of the European Court of Human Rights	193		
1. Case of <i>Korošec v. Slovenia</i> . Social security rights granted on account of disability status. The possibility to appeal the conclusions of the medical commission. Violation of equality of arms by refusal to appoint an independent expert in the case (with presentation and note of Răzvan Anghel)	193	3. Case of <i>Mitkova v. Former Yugoslav Republic of Macedonia</i> . Conditions of payment the health costs incurred for the medical treatment in another state from social security funds. Lack of prior administrative approval. Absence of a legitimate expectation within the meaning of art. 1 of Protocol 1 Additional to the Convention (with presentation and note of Răzvan Anghel)	202
		Of recent case law of the Court of Justice of the European Union	207
		1. Discrimination based on ethnic origin. The installation of electricity meters at a height inaccessible in a neighborhood heavily populated by Roma	207
		2. Work time. Movements that workers who do not have a fixed or usual workplace they perform away from home to the first or last customer of the day	218
		3. Excluding from the benefit of certain social benefits, non-contributory, of Union citizens coming in a Member State to find a job	225
		4. Cancellation of a flight due to unforeseen technical problems. The obligation of air carriers to pay damages to passengers (selections of Dragoș Călin)	230
		Of recent case law in the field of the judiciary and magistrates status	234
		Revista Forumul Judecătorilor – Nr. 2/2015	7

1. After leaving the service at the Directorate for Investigating Organized Crime and Terrorism, the prosecutor returns, even over the scheme, to the prosecutor's office he comes from, and in case he requests the continuation to another prosecutor's office, where is entitled to operate under law, the application is being considered similar to transfer requests, taking into account the needs of personnel, workload, and the opinion of the prosecutor's office requesting further work	234	regulation does not provide that promotion is made according to specializations, but states that is made according to the choice of the candidate from application and that option refers to specialization and section	251
2. Maintaining of a judge after reaching the retirement age. The criteria set out by CSM Decision No 661/2008. The average load per judge at the court can not be a criticism of the complainant activity, whereas an average load proves that work is carried out within normal limits. The dynamic of job positions at the the court, taken as low, can not in any way constitute a criteria for rejecting the application, the dynamic staff being a matter that is generally reported to the subjective factors	237	6. Opposition to the mark for the professional performances of a prosecutor. Even assuming that the interview is not a step which is at the free option of the evaluation committee, can not be held that failure of this stage conducts to nullity or illegality of the whole procedure, in the absence of express provision to that effect	256
3. Appeal promoted by the Association of Magistrates in Romania against a judgment of the Superior Council of Magistracy that decided the professional degree recognition similar to the Prosecutor's Office attached to High Court of Cassation and Justice. Lack of interest	244	7. Ensuring compliance with the principles of economy and efficiency in the use of public state resources given in use of National Institute Magistrates. (selections of Dragoş Călin and Paula Andrada Coţovanu)	264
4. For settling claims for recovery of promoting contest results to execution positions may be used inclusively posts that became vacant at a later date of expiration of recovery period as a result of measures ordered within the period of recovery of the contest results. Assigning the vacant position to a management position, without legal justification, according to art. 22 of the Rules of Procedure of the courts, has violated the claimant right to have recovered the result of the contest examination for promotion to execution positions	247	PRESENTATIONS	
5. Recovery of the result of the promotion to execution positions should not be made solely on the criterion of the average obtained at any of the sections, since		1. Volume „European Court of Human Rights in cases against Romania”, University Publishing House, Bucharest, 2015, ISBN 978-606-28-0177-9	273
		2. Volume „ Preventive arrest and illegal detention. Judgments of the European Court of Human Rights ruled in cases against Romania”, University Publishing House, Bucharest, 2015, ISBN 978-606-28 0175-5	274
		3. Volume „Prohibition of discrimination. Judgments of the European Court of Human Rights ruled in cases against Romania”, University Publishing House, Bucharest, 2015, ISBN 978-606-28-0270-7	275
		4. Volume „ The right to a fair trial. Criminal matters. Judgments of the European Court of Human Rights ruled in cases against Romania” (2 vol.), University Publishing House, Bucharest, 2015, ISBN 978-606-28 0271-4	276
		HAPPY REGISTRY	
		Dismissing a complaint charging that plaintiff, by reason of his illegal incarceration in jail, had been deprived of the office of the President of the United States.	278

Sommaire

INTERVIEWS – Sur la justice et les juges	11
Interviews avec Sofi Oksanen, Nawal El Saadawi, Jean-Jacques Askenasy, Petar Atanasov, J.M. Coetzee et Julian Săvulescu	11
ATTITUDES	
Shay Lavie – Sont les juges liés du passé? Preuves issues des affaires devant les juridictions [article en Anglais]	19
Paul van den Hoven – Le juge sur Facebook; Négliger un rituel persistant? [article en Anglais]	49
Richard L. Hasen – Le plus sarcastique juge suprême [article en Anglais]	63
Trevor CW Farrow – Qu'est-ce que c'est l'accès à la justice? [article en Anglais] ..	72
David E. Landau – Une théorie dynamique du rôle judiciaire [article en Anglais]	93
ETUDES JURIDIQUES	
Cristinel Ghigheci - L'arrestation préventive et la détention illégale. La perspective de la Cour Européenne des Droits de l'Homme	143
Alexandra Panait – L'applicabilité de l'article 6 de la CEDH dans le contentieux d'affaires [article en Français]	186
JURISPRUDENCE	
La jurisprudence récente de la Cour Européenne des Droits de l'Homme:	193
1. L'affaire <i>Korošec c. Slovaquie</i> . Droits de sécurité sociale accordés en raison de l'état d'invalidité. La possibilité de contester les conclusions de la commission médicale. Violation de l'égalité des armes par le refus de désigner un expert indépendant (présentation et note par Răzvan Anghel)	193
2. L'affaire <i>Borcea c. Roumanie</i> , décision d'irrecevabilité du 22 Septembre 2015, requête n° 55959/14 – Le respect du droit à un procès équitable par les tribunaux nationaux. Transformer le recours en voie extraordinaire de rétractation. L'existence d'une loi claire et prévisible sur la façon d'appliquer la loi pénale plus favorable. Règlement des différends jurisprudentiels sur la loi pénale plus favorable (présentation par Victor Constantinescu)	198
3. L'affaire <i>Mitkova c. Ex-République Yougoslave de Macédoine</i> . Conditions de règlement des dépenses sociales de santé des caisses de sécurité pour un traitement médical dans un autre État. Manque d'autorisation administrative préalable. Le manque de l'espérance légitime au sens de l'art. 1 du Protocole 1 additionnel à la Convention (présentation et note par Răzvan Anghel)	202
La jurisprudence récente de la Cour de Justice de l'Union Européenne	207
1. Discrimination fondée sur l'origine ethnique. Installation de compteurs d'électricité à une hauteur inaccessible dans un quartier fortement peuplé par les Roms	207
2. Le temps de travail. Les déplacements que les travailleurs qui ne possèdent pas un emploi fixe ou habituelle l'effectuent à la maison au premier ou au dernier client de la journée	218
3. L'exclusion de certaines prestations sociales, de type non-contributif, des citoyens de l'Union qui viennent dans un État membre pour trouver un emploi	225
4. L'annulation d'un vol due à des problèmes techniques imprévus. L'obligation des transporteurs aériens d'indemniser les passagers (sélections par Dragoș Călin)	230
La jurisprudence récente en matière d'organisation judiciaire et le statut des juges	234

1. A la fin de l'activité à la Direction des Investigations sur la Criminalité Organisée et le Terrorisme, le procureur revient, même en dehors du dispositif, au parquet d'où il vient et s'il demande la poursuite de l'activité à un autre parquet, auquel il est habilité à fonctionner selon la loi, la demande est examinée dans les conditions des demandes de transfert, en tenant compte des besoins de personnel, la charge de travail, et l'avis du parquet auquel on demande la poursuite de l'activité	234	du candidat dans le formulaire d'inscription, option qui se réfère à la spécialisation et à la section	251
2. Maintenir un juge en activité après l'âge de retraite. Les critères de l'Arrêt du CSM n° 661/2008. La charge de travail moyenne par juge ne peut pas constituer une critique de l'activité du requérant, parce qu'une charge moyenne prouve que le travail est effectué en limites normales. La dynamique du personnel de l'instance, apprécié comme réduite, ne peut en aucun cas constituer un critère de rejet de la demande, parce que c'est une question qui est généralement rapportée aux facteurs subjectifs	237	6. Contestation contre le qualificatif accordé à l'évaluation de l'activité professionnelle d'un procureur. Tout en reconnaissant que l'interview n'est pas une étape qui est à l'option de la commission d'évaluation, on ne peut pas apprécier que le manque de cette étape attire l'illégalité de toute la procédure, en l'absence d'une disposition expresse à cet égard	256
3. Contestation de l'Association des Magistrats de Roumanie contre un jugement du Conseil Supérieur de la Magistrature par lequel on a décidé de reconnaître le degré professionnel correspondant au Parquet auprès la Haute Cour de Cassation et de Justice. Manque d'intérêt	244	7. Assurer la conformité avec les principes de l'économie et l'efficacité dans l'utilisation des ressources de la propriété publique de l'État assignée à l'Institut National de la Magistrature. La situation du centre de Giroc (sélections par Dragoș Călin et Paula Andrada Coțovanu)	264
4. Pour le règlement des demandes pour la valorisation des résultats du concours de promotion en fonctions d'exécution peuvent être utilisés les postes devenus vacants à une date ultérieure de l'expiration de la période de valorisation, à la suite de mesures ordonnées la période de valorisation des résultats du concours. L'allocation d'un poste vacant à une fonction de direction, sans justification légale, conformément à l'article 22 du Règlement d'ordre intérieure des tribunaux, a violé le droit de la requérante de valoriser le résultat du concours de promotion en fonctions d'exécution	247	PRÉSENTATIONS	
5. La valorisation des résultats du concours de promotion en fonctions d'exécution ne doit pas être faite uniquement sur le critère de la moyenne obtenue, à n'importe quelle section, puisque le Règlement ne prévoit pas que la promotion se fait par spécialisation, mais par rapport à l'option		1. Le volume „L'exécution forcée. Arrêts de la Cour Européenne des Droits de l'Homme dans les affaires contre la Roumanie”, Maison d'édition Universitaire, Bucarest, 2015, ISBN 978-606-28-0177-9	273
		2. Le volume „L'arrestation préventive et la détention illégale. Arrêts de la Cour Européenne des Droits de l'Homme dans les affaires contre la Roumanie”, Maison d'édition Universitaire, Bucarest, 2015, ISBN 978-606-28-0175-5	274
		3. Le volume „Interdiction de la discrimination. Arrêts de la Cour Européenne des Droits de l'Homme dans les affaires contre la Roumanie”, Maison d'édition Universitaire, Bucarest, 2015, ISBN 978-606-28-0270-7	275
		4. Le volume „Le droit à un procès équitable. Aspects pénaux. Arrêts de la Cour Européenne des Droits de l'Homme dans les affaires contre la Roumanie” (2 tomes), Maison d'édition Universitaire, Bucarest, 2015, ISBN 978-606-28-0271-4	276
		LE GREFFE JOYEUX	
		Le rejet d'une demande par laquelle le requérant soutenait que, en raison de la détention illégale, a été en impossibilité d'occuper le poste de Président des États Unis.	278

INTERVIURI

Despre justiție și judecători

Interviuri cu doamnele **Sofi Oksanen** și **Nawal El Saadawi** și domnii **Jean-Jacques Askenasy**, **Petar Atanasov**, **J.M. Coetzee** și **Julian Săvulescu**

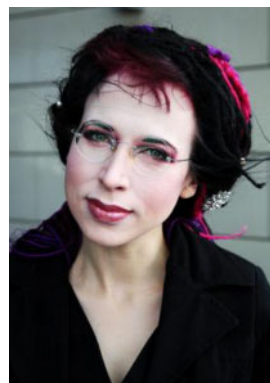
Sofi Oksanen

Sofi Oksanen este cea mai importantă scriitoare contemporană finlandeză. A studiat literatura la Universitatea Jyväskylä și ulterior dramaturgia în cadrul Academiei Finlandeze de Teatru. A devenit cunoscută datorită primului roman, *Vacile lui Stalin* (2003), unde abordează atât imaginea femeilor estone care au emigrat în Finlanda, cât și problemele de nutriție ale unei tinere. *Purificare*, cel mai cunoscut roman al său, a fost tradus în 43 de țări și a primit 10 premii literare importante, între care și prestigiosul *Femina Étranger* (2010). În Franța, romanul a câștigat și premiul Fnac, fiind selectat dintre alte 300 de lucrări. A fost pentru prima dată când premiul a fost decernat unui străin. În anul 2009 Sofi Oksanen a fost declarată „Personalitatea Anului” de ziarul estonian „Postimees”, iar în 2010 Toomas Hendrik Ilves, președintele Estoniei, a decorat-o cu Ordinul Crucii Terra Mariana, clasa a IV-a.

1. Dacă ar trebui să vă adresați unei instanțe judecătorești pentru a vă proteja drepturile, ați avea încredere în sistemul judiciar?

Da, în principiu. Finlanda este o țară transparentă, în comparație cu majoritatea statelor lumii și cred că organele judiciare și cele ale poliției nu sunt corupte. Cu toate acestea, am aflat că interpretarea legii este întotdeauna subiectivă. Deci, în cazul în care verdictul

nu mi se pare corect, atunci nu este din cauza corupției, ci din pricina interpretării subiective a legii. Totodată, ar putea avea legătură cu pregătirea mai slabă a avocaților.

Sistemul nostru de drept poate fi, de asemenea, abuzat. Voi da un exemplu destul de ciudat: în Finlanda am avut un grup de activiști pro Putin, care au fost activi începând cu anul 2007. Ei atacau verbal pe toți cei care criticau politica din Rusia, iar unul dintre ei a fost gata să-i acționeze în judecată pe toți cei care au criticat acțiunea sa, pentru calomnie. Și așa a făcut. A dat în judecată sute de oameni pentru calomnie. Desigur, nu a câștigat, dar victimele acestui tip de agresiune au fost nevoite să-și angajeze un avocat, să-l plătească, să realizeze acte de procedură, toate scumpe și, pur și simplu, să piardă timp, prin urmare, fiindu-le deranjată propria lor viață. Astfel, unele dintre aceste persoane, pur și simplu, nu au mai criticat acțiunile grupului respectiv și nici politica Rusiei.

2. Ce măsuri considerați oportune pentru consolidarea independenței justiției și câștigarea încrederii cetățenilor?

Libertatea presei este importantă. Cetățenii trebuie să poată să aibă încredere că mass-media spune lucruri și că acestea acoperă și activitatea din instanțe. De asemenea, jurnalismul de investigație este un mijloc preventiv împotriva corupției. Este un drum lung, desigur. Dar fără libertate de exprimare și democrație nu îmi pot imagina cum ai putea avea încredere în sistemul judiciar.

3. Care ar trebui să fie rolul unui ministru al justiției, membru al guvernului (și solidar cu deciziile luate de guvern)?

Mi-ar plăcea să văd fiecare ministru al justiției în calitate de ministru, respectiv ca pe un expert pe probleme juridice. Din păcate, sistemul democratic înseamnă că ministrul poate fi o persoană care nu înțelege legea mai bine decât un om obișnuit.

În momentul de față, în Finlanda, se pare că avem un ministru al justiției care știe atât de puțin, chiar cetățenii obișnuiți cunosc mai bine legea. Nu e corupt, doar că nu are creier și nici competențe pentru locul de muncă în cauză. Mi-ar plăcea să văd mai mulți politicieni care să fie experți în domeniul lor. Democrația înseamnă însă că partidele populiste, care au încredere în carismă, fără a pune accent pe competențe, pot accede la putere.

4. Care ar fi măsurile adecvate care trebuie luate pentru o „definitivă” separație între puterile politice și judiciare? Este o utopie?

Cred că sistemul nostru judiciar este independent, ca atare, dar legea este creată de politicieni. Și politicienii își fac întotdeauna griji cu privire la pierderea popularității, sinonimă cu pierderea alegătorilor. Avem alegeri parlamentare la fiecare patru ani. Patru ani este o perioadă scurtă de timp. În viața reală, politicienii încep să se gândească la

următoarele alegeri încă din momentul în care cele anterioare s-au finalizat. Aceasta înseamnă că deciziile lor cu privire la legi sunt, de asemenea, umbrite de teama de a pierde voturi. Sigur, acest lucru are și efecte pozitive, dar nu întotdeauna. Politicienii sunt influențați prin lobby de firmele mari, cu sume mari de bani, ceea ce înseamnă că acestea au un cuvânt important de spus cu privire la legi. Poate că cel mai bun mod ar fi un sistem în care doar experții juridici să poată legifera, dar am putea fi siguri că nu vor fi cumva corupți? În Finlanda sunt destul de siguri că am găsi suficienți judecători total incoruptibili, dar și ei sunt ființe umane. Și toți oamenii sunt oglindirea peisajului moral al vremurilor, respectiv a ceea ce este greșit și a ceea ce este drept.

5. Sunteți de acord cu ideea de a filma și difuza procesele judiciare?

Vreți să spuneți fiecare proces? În întreaga lume? În general, da, dar avem o mulțime de cauze în care victima este un minor. Acest lucru ar fi foarte dur pentru victimele violenței și abuzului. Ele nu au nevoie de alte suferințe, prin urmare, astfel de procese nu ar trebui să fie deschise publicului. Uniunea Europeană a dat un sfat Finlandei: sistemul nostru judiciar este foarte lent și acesta înseamnă că, spre exemplu, o victimă a abuzului se judecă ani de zile. Ceea ce pare ca o pedeapsă pentru victime. Ele nu se pot mișca în viață și nu este corect.

6. În opinia dumneavoastră, judecătorul ideal există deja sau poate exista?

Poate cel mai bun judecător nu este o ființă umană, ci o lucrare de artă? Viitorul va judeca prezentul, așa că probabil cel mai bun judecător este, pur și simplu, timpul. Chiar dacă nu este corect pentru victime.

Nawal El Saadawi

Nawal El Saadawi este o scriitoare, medic psihiatru și activistă feministă din Egipt. A scris mai multe lucrări pe tema femeilor în Islam, acordând o atenție deosebită practicii de mutilare genitală a femeilor în societatea în care trăiește. Este fondator și președinte al Asociației de Solidaritate a Femeilor Arabe și cofondator al Asociației Arabe pentru Drepturile Omului. A fost distinsă cu diplome de onoare pe trei continente. În anul 2004, a câștigat premiul North-South al Consiliului Europei. În anul 2005, a câștigat Premiul Internațional Inana în Belgia, iar în anul 2012, Biroul Internațional de Pace i-a acordat Premiul pentru Pace Séan MacBride. Este fondator al Asociației pentru Sănătate și Educație și al Asociației Femeilor Egiptene Scriitoare.

1. Dacă ar trebui să vă adresați unei instanțe judecătorești pentru a vă proteja drepturile, ați avea încredere în sistemul judiciar?

Nu.

2. Ce măsuri considerați oportune pentru consolidarea independenței justiției și câștigarea încrederii cetățenilor?

Legile sistemului de guvernământ ar trebui să fie schimbate în diferite moduri, unul dintre ele fiind alegerea unui parlament revoluționar, sau printr-o politică - revoluție culturală - de oamenii înșiși. Sistemul judiciar face parte din sistemul de guvernământ religios, patriarhal, capitalist, de învățământ. Ar trebui luate măsuri pentru a schimba mentalitatea oamenilor și a judecătorilor, precum și pentru a expune paradoxurile și nedreptățile din legi seculare și divine.

3. Care ar trebui să fie rolul unui ministru al justiției, membru al guvernului (și solidar cu deciziile luate de guvern)?

Ministrul Justiției este parte a guvernului și nu ar trebui să aibă vreo autoritate asupra judecătorilor, dacă aceștia sunt într-adevăr independenți.

4. Care ar fi măsurile adecvate care trebuie luate pentru o „definitivă” separație între puterile politice și judiciare? Este o utopie?

Nu puteți separa politicul de judiciar într-un sistem religios, patriarhal, e nevoie de o adevărată revoluție a oamenilor pentru a schimba sistemul de guvernământ în sine. Acest lucru nu este o utopie.

5. Sunteți de acord cu ideea de a filma și difuza procesele judiciare?

Da, oamenii ar trebui să urmărească ceea ce se întâmplă în interiorul instanțelor. Nu ar trebui să existe secrete. Acest lucru ajută pentru deschiderea ochilor oamenilor la nedreptăți, care, astfel, se revoltă și schimbă sistemul.

6. În opinia dumneavoastră, judecătorul ideal există deja sau poate exista?

Nu s-a născut încă, dar se va naște, odată cu conștientizarea unui număr tot mai mare de oameni.

Jean-Jacques Askenasy

Jean-Jacques Askenasy, M.D., Ph.D., este un medic neurolog și cercetător în domeniul neuroștiinței din Israel, format la Școala Românească de Neurologie a lui Gheorghe Marinescu. După absolvirea liceului în anul 1948, Jean-Jacques Askenasy își începe studiile la Facultatea de Medicină a Universității din Cluj, pe care a absolvit-o în anul 1954 cu titlul de Doctor în Medicină. În timpul ultimilor ani de studenție a lucrat ca preparator la catedra de neurologie condusă de profesorul Dezideriu Duma. După stagiul de internat, se specializează în neurologie în clinica Institutului de Neurologie al Academiei Române, sub îndrumarea lui Arthur Kreindler și Vlad Voiculescu. În anul 1972 obține titlul de doctor în științe la Universitatea din București. În anul 1972 se stabilește în Israel, unde în 1974 este numit lector la catedra de neurologie a Facultății de Medicină „Sackler” a Universității din Tel-Aviv și își începe activitatea de cercetător în neuroștiințe la Institutul Weitzman. În anul 1981 lucrează ca profesor-asociat la „Mount-Sinai School of Medicine” a Universității din New York la un proiect de cercetare asupra tulburărilor de somn la pacienți cu boala Parkinson, împreună cu profesorii Melvin Yahr și Eliot Witzman. Întors în Israel, este numit director al Centrului de Medicină a Somnului de pe lângă Centrul Medical „Sheba”. În această calitate organizează cursuri de „medicină a somnului” la Universitatea din Tel-Aviv. În anul 1981 este numit Cetățean de Onoare al orașului Yeruham din Israel. În anul 1986 este numit profesor-agregat la clinica Charcot a Universității „Pierre et Marie Curie” din Paris. Primește medalia „Pierre Castaigne” și este numit membru de onoare al Societății franceze de Neurologie (Société Française de Neurologie). În anul 1995 este numit profesor la Clinica de Neurologie a

Facultății de Medicină „Sackler” TAU.

În 2006 a fost ales în Comitetul Internațional de alcătuire a programului științific pentru Congresul Mondial de Medicină a Somnului din Australia (2007). Jean-Jacques Askenasy este autor a 11 monografii, peste 100 de articole originale în reviste de specialitate în domeniul neurologiei și medicinei somnului, peste 200 de comunicări și referate la congrese naționale și internaționale.

1. Dacă ar trebui să vă adresați unei instanțe judecătorești pentru a vă proteja drepturile, ați avea încredere în sistemul judiciar?

Vă felicit pentru ideea de a întreprinde seria de interviuri, este o idee care merită o imensă apreciere. La prima întrebare răspunsul este simplu, clar și fără nicio îndoială: nu!

2. Ce măsuri considerați oportune pentru consolidarea independenței justiției și câștigarea încrederii cetățenilor?

A doua întrebare impune o tratare complexă, din foarte multe puncte de vedere, care riscă să dea impresia prin amploarea răspunsului, că nu-l cunoști, fapt care obligă contrariul, un răspuns scurt: pentru câștigarea încrederii cetățenilor, judecătorii trebuie să-și iubească țara într-atât încât să simtă că își judecă fratele sau sora. Odată ajuns judecător, pierzi dreptul la întrebarea „ce mi se cuvine?”, devenind obsedat de întrebarea „ce datorez justiției patriei?”

3. Care ar trebui să fie rolul unui ministru al justiției, membru al

guvernului (și solidar cu deciziile luate de guvern)?

Rolul unui ministru al justiției în România este unul singur: să asigure judecătorilor *iubitori de țară* nevoile, salariul și condițiile necesare să alunge mîta care pîndește în dosul ușii. Ministrul trebuie să înțeleagă că imposibilitatea de a cumpăra copiilor o bicicletă este o încercare grea pentru un judecător.

4. Care ar fi măsurile adecvate care trebuie luate pentru o „definitivă” separație între puterile politice și judiciare? Este o utopie? Sunteți de acord cu ideea de a filma și difuza procesele judiciare?

Răspunsul meu la următoarele două

Petar Atanasov

Petar Atanasov este un lingvist macedonean de origine meglenoromână, profesor universitar la Facultatea de Filologie „Bla•e Koneski” a Universității „Chiril și Metodie” din Skopje. A urmat studiile universitare la Skopje, studii postuniversitare și masterat la Belgrad, urmate de un doctorat la Skopje. A avut specializări la București (1968-1969) și Paris (1974-1975). Este profesor titular de limbă franceză și lector de limbă română la Facultatea de Filologie a Universității „Chiril și Metodie”, lector de limbă macedoneană la INALCO (Institut national des langues et civilisations orientales) - Paris și conferențiar de balcanistică la Istituto Universitario Orientale, Napoli. Opera sa științifică acoperă lexicografia, lingvistica românească (dialectele - meglenoromân și aromân) și cea romanică. În cursul anului 1995, prin decretul primului ministru al Franței, a primit distincția de Cavaler al Ordinului Palmes Académiques, cu mențiunea: „pour services rendus à la culture française”, iar în anul 2008, Ordinul „Meritul pentru Învățământ” în

întrebări, separarea politicii de justiție și mediatizarea tribunalelor, este că întrebările devin inutile dacă judecătorul român *își iubește țara și semenii săi ca pe el însuși.*

5. În opinia dumneavoastră, judecătorul ideal există deja sau poate exista?

Judecător ideal este o noțiune noumenală, iar nu fenomenală, conform filosofiei kantiene, tindem spre ea, fără a o putea realiza, este mai degrabă o utopie.

Îmi iau permisiunea la un răspuns fără întrebare: România de mâine este o Românie în care judecătorii ei *sunt îndrăgostiți de țară* și nu de bani.

grad de ofițer, prin decretul președintelui României. În noiembrie 2011, Facultatea de Litere a Universității din București i-a acordat titlul de Profesor Honoris Causa.

1. Dacă ar trebui să vă adresați unei instanțe judecătorești pentru a vă proteja drepturile, ați avea încredere în sistemul judiciar?

N-am nicio încredere în sistemul judiciar din Macedonia.

2. Ce măsuri considerați oportune pentru consolidarea independenței justiției și câștigarea încrederii cetățenilor?

La noi ura între partide este atât de mare, încât singuri n-au putut rezolva nimic. Slavă Domnului ca a intervenit Europa. Astăzi la Skopje este Johannes

Hahn, tot pentru aceste probleme, să nu spunem că și ambasadorul american și cel al Uniunii Europene sunt serios angajați în restabilirea unui stat de drept în țară. Deci soluția pentru această țărișoară au fost străinii, pentru România?

3. Care ar trebui să fie rolul unui ministru al justiției, membru al guvernului (și solidar cu deciziile luate de guvern)?

Ministrul justiției trebuie să aplice Constituția și nu să execute ordinele partidului său.

4. Care ar fi măsurile adecvate care trebuie luate pentru o „definitivă”

J.M. Coetzee

*John Maxwell Coetzee este un romancier sud-african, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură în 2003. S-a născut în 1940 la Cape Town, Africa de Sud, într-o familie bilingvă (unde se vorbeau în același timp engleza și germana). La începutul anilor '60 s-a mutat în Anglia, unde a lucrat patru ani ca programator, apoi a studiat literatura în SUA. A predat literatura și engleza la Universitatea statului New York din Buffalo, până în 1983. În 1984 a devenit profesor de literatura engleză la Universitatea din Cape Town, publicând, în același timp, în presa americană și britanică articole în care condamna regimul de apartheid din țara sa. În 2002 s-a mutat în Australia, unde predă la Universitatea din Adelaide. Și-a început cariera de romancier în 1974 cu un volum care conținea două nuvele *Dusklands* (Tărâmurile de amurg), obținând renume internațional, în 1980, cu romanul *Waiting for the Barbarians* (Așteptându-i pe barbari). În 1983 a primit cea mai prestigioasă distincție literară britanică, Premiul Booker, pentru romanul *Life and Times of Michael K* (Michael K., viața și*

separație între puterile politice și judiciare? Este o utopie?

Lucrurile sunt cam utopice, cel puțin la noi în Balcani; probabil că țin de o evoluție, de o înaltă conștiință și de spiritul de dreptate.

5. Sunteți de acord cu ideea de a filma și difuza procesele judiciare?

Da, sunt de acord.

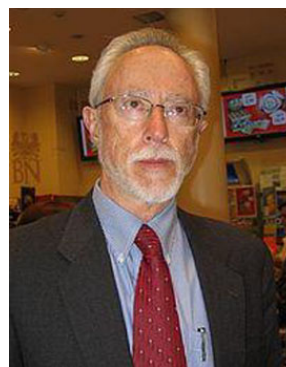
6. În opinia dumneavoastră, judecătorul ideal există deja sau poate exista?

Judecător ideal se pare că nu există, dar judecătorul trebuie să se țină de Constituție.

vremea sa).

Opera sa este puternic marcată de evoluția apartheidului în țara sa, care, de parte de a fi un fenomen local, își dezvaluie caracterul universal grație scri-

*sului său. În 1999 a primit Premiul Booker pentru a doua oară, pentru un alt roman (primul publicat de autor după abolirea apartheidului și preluarea puterii de către fostul militant Nelson Mandela), intitulat *Disgrace* (Dizgrație). Ca profesor de literatură, Coetzee a publicat multe traduceri și articole de critică literară în reviste ca *New York Review of Books* și în jurnale academice cum sunt *Comparative Literature*, *Journal of Literary Semantics*, *Journal of Modern Literature*.*

1. Dacă ar trebui să vă adresați unei instanțe judecătorești pentru a vă proteja drepturile, ați avea încredere în sistemul judiciar?

Nu. Utilizând prezenta panică a terorismului ca justificare, guvernul australian, cu sprijin bipartidic, s-a angajat în depozitarea cetățenilor de drepturile lor. În cadrul acestui proiect s-a demonstrat că s-a pregătit negarea competenței instanțelor de a revizui deciziile executivului. Instanțele nu au arătat vreo voință de a rezista acestui proces.

2. Ce măsuri considerați oportune pentru consolidarea independenței justiției și câștigarea încrederii cetățenilor?

Întrebarea este, în esență, una politică. Guvernele din întregul Occident au folosit prezentul climat de frică pentru a-și extinde competențele și a diminua puterea instanțelor. În acest sens, ele par să aibă sprijinul tacit al majorității electoratului.

3. Care ar trebui să fie rolul unui ministru al justiției, membru al guvernului (și solidar cu deciziile luate de guvern)?

Julian Săvulescu

Julian Săvulescu s-a născut la 22 decembrie 1963 în Australia; a studiat medicina la Universitatea Monash din Melbourne. Sub influența profesorului și bioeticianului Peter Singer, s-a reorientat către bioetică, luându-și doctoratul în acest domeniu. A urmat apoi un stagiu de cercetare la Universitatea din Oxford. În 2003, Julian Săvulescu a fondat Oxford Uehiro Centre for Practical Ethics, al cărui director este. Julian Săvulescu a participat în calitate de invitat la numeroase seminarii și conferințe internaționale, printre care: Wellcome Public Lectures in Neuroethics, Herbert Spencer Lecturer (2005); Crown Lecturer (2008); Pierce Scholar (2008) și altele. De asemenea, a susținut prezentări la evenimente precum

Într-o lume ideală, ministrul justiției ar supraveghea gestionarea sistemului judiciar, inclusiv poliția, dar nu ar pune mâinile pe instanțe.

4. Care ar fi măsurile adecvate care trebuie luate pentru o „definitivă” separație între puterile politice și judiciare? Este o utopie?

Nu văd nici motiv de a răspunde la această întrebare într-un moment istoric când toată mișcarea tinde spre preluarea competențelor judiciare de către stat.

5. Sunteți de acord cu ideea de a filma și difuza procesele judiciare?

Sunt familiarizat cu această propunere. Însă nu știu care ar fi argumentele pro și contra.

6. În opinia dumneavoastră, judecătorul ideal există deja sau poate exista?

Nu sunt destul de familiarizat cu istoria sistemului judiciar, la nivel mondial, pentru a comenta.

*W o r l d
E c o n o m i c
F o r u m , D a v o s
(2 0 0 9) , M o n t
P e l e r i n
S o c i e t y
(2 0 0 8) ,
A l l i a n z
C o n f e r e n c e ,
M u n c h e n
(2 0 0 8 , 2 0 0 7)*

sau Wellcome Trust Advisory Council meeting on Neuroscience strategy (2011). Profesorul are o bogată activitate editorială. A publicat 10 cărți și peste 220 de articole în reviste științifice de prestigiu din domeniul eticii aplicate. Studiile sale, traduse în germană, spaniolă, olandeză, poloneză și coreeană, i-au adus importante distincții.¹

¹ A se vedea pagina web [http://www.tvr.ro/filosoful-si-profesorul-de-etica-aplicata-julian-](http://www.tvr.ro/filosoful-si-profesorul-de-etica-aplicata-julian-savulescu-la-garantat-100prc_8575.html#view)

[savulescu-la-garantat-100prc_8575.html#view](http://www.tvr.ro/filosoful-si-profesorul-de-etica-aplicata-julian-savulescu-la-garantat-100prc_8575.html#view) [accesată ultima dată la 12.11.2015].

1. Dacă ar trebui să vă adresați unei instanțe judecătorești pentru a vă proteja drepturile, ați avea încredere în sistemul judiciar?

80%. Sistemul britanic este probabil cel mai bun din lume, dar orice sistem care implică ființe umane, inclusiv judecători, este supus greșelii. Cred că avem nevoie de mai multe controale privind neglijența și reaua-credință umană. Desigur, de aceea există Curtea de Apel și alte controale judiciare, dar cred că un control de nivel mai scăzut, supraveghere, colaborare, de audit sau de luare a deciziilor colective ar putea fi utilizat pentru a aborda limitele psihologiei umane.

2. Ce măsuri considerați oportune pentru consolidarea independenței justiției și câștigarea încrederii cetățenilor?

Responsabilitatea cetățenilor - judecătorii trebuie să facă obiectul evaluării de către colegiile lor, la fel ca și noi ceilalți. Aceste colegii ar trebui să includă membri ai sistemului judiciar, dar și *lay citizens*, competenți și informați, care evaluează performanța. La aceasta sunt și eu supus atunci când cer bani publici în cadrul granturilor de cercetare.

3. Care ar trebui să fie rolul unui ministru al justiției, membru al guvernului (și solidar cu deciziile luate de guvern)?

Cred că a supraveghea ca legile adoptate de Parlament să fie aplicate în

mod corespunzător de către sistemul judiciar și a supraveghea procesul judiciar.

4. Care ar fi măsurile adecvate care trebuie luate pentru o „definitivă” separație între puterile politice și judiciare? Este o utopie?

Legea s-a format în mare parte în vremuri pre-științifice, fără nicio cunoaștere reală a psihologiei umane sau a biologiei, numai cu concepte etice primitive și principii. Este nevoie de revizuire radicală, dar nu făcută de politicieni.

5. Sunteți de acord cu ideea de a filma și difuza procesele judiciare?

Nu cred că este necesară difuzarea, dar filmarea ar putea permite supravegherea independenței judiciare și auditul.

6. În opinia dumneavoastră, judecătorul ideal există deja sau poate exista?

În general, oamenii sunt din ce în ce mai inteligenți și au acces la cât mai multe îmbunătățiri cognitive, nu numai de calcul și Internet, dar și accesorii cognitive farmacologice. Oamenii viitorului vor avea acces la accesorii tehnologice de care oamenii din prezent nu dispun.

**Interviuri realizate de
Dragoș Călin,**

judecător, Curtea de Apel București

ATITUDINI

Are Judges Tied to the Past? Evidence from Jurisdiction Cases

Shay Lavie,²
Assistant Professor,
Tel Aviv University School of Law

Abstract:

Do past decisions bias judges? This Article argues that judges might be unduly affected by previously spent judicial efforts. Appellate courts, for instance, are more reluctant to reverse a case if the trial judge invested a large amount of resources in coming to a decision.

To provide empirical evidence for this proposition, this Article examines reversal rates of jurisdictional questions. As jurisdiction is independent of the merits, its resolution should not be affected by subsequent judicial efforts on the merits. Nonetheless, this Article finds that the more resources that are invested on the merits of the case, the less likely appellate courts are to reverse the underlying jurisdictional determination. This correlation is statistically significant and non-trivial in size.

This Article then discusses the normative implications of this phenomenon. The major implication is reforming the final judgment rule. A broader right to interlocutory appeals would moderate appellate judges' tendency to rely on past proceedings and improve decision-making.

Rezumat:

Sunt judecătorii influențați de deciziile anterioare? Acest articol susține că judecătorii ar putea fi afectați în mod negativ de eforturile judiciare anterioare. Curțile de apel, de exemplu, sunt mult mai reticente în a schimba o soluție în cazul în care judecătorul a investit o cantitate mare de resurse în soluționarea cauzei.

---

² E-mail: snlavie@post.tau.ac.il. I am grateful to Ben Alarie, Jim Greiner, Alon Klement, Haim Machluf, Geoffrey Miller, Jacob Nussim, David Rosenberg, Bill Rubenstein, Michael Sabin, Steve Shavell, Adam Shinar, Jennifer Shkabatur, Magnus Söderberg, Kathy Spier, Matthew Stephenson, Andrew Tuch, and participants in the American, Canadian, and Israeli Law and Economics Associations Annual Meetings, the IDC Symposium

on Judicial Decision-making, and the Law and Economics workshops at Bar-Ilan University, the Hebrew University of Jerusalem, and Tel Aviv University for fruitful discussions and comments. I am particularly indebted to Ed Morrison, who encouraged me to pursue this empirical inquiry and provided helpful comments throughout the way. The ISEF Foundation's support has made this research possible.

Pentru a furniza dovezi empirice pentru această ipoteză, articolul analizează ratele de modificare a chestiunilor jurisdicționale. Din moment ce jurisdicția este independentă în soluționarea fondului, procedura de soluționare nu ar trebui să fie afectată de eforturile judiciare subsecvente. Cu toate acestea, prezentul articol constată că, cu cât sunt investite mai multe resurse privind fondul cauzei, este cu atât mai puțin probabil ca instanțele de apel să modifice soluția. Această corelație este semnificativă statistic și non-trivială în dimensiune.

Acest articol discută apoi implicațiile normative ale acestui fenomen. Implicația majoră este reformarea regulii judecătii definitive. Un drept mai larg la căile de atac de retractare ar modera tendința judecătorilor de apel de a se baza pe procedurile anterioare și de a îmbunătăți procesul decizional.

Keywords: Judiciary, independence of judiciary, decision-making, the final judgment rule,

[R]easonable caution is needed to be sure that mooted litigation is not pressed forward... solely in order to obtain reimbursement of sunk costs.

– Lewis v. Continental Bank Corp.³

[A]rgument from sunk costs [to the judicial system] does not license courts to retain jurisdiction over cases in which one or both of the parties plainly lack a continuing interest.

– Friends of the Earth, Inc. v. Laidlaw Environmental Services, Inc.⁴

I. Introduction

A defendant raises a preliminary defense. The trial court denies, and proceeds to the merits. The

defendant loses on the merits, then appeals and reiterates the same preliminary defense. Upon ruling on the preliminary defense, is the court of appeals influenced by the judicial efforts that the trial court has spent on the merits of the case? While this may be a common intuition,⁵ this Article is the first to provide empirical evidence.⁶

Though this phenomenon has far-reaching implications for the appropriate design of the appeals process, there has been no attempt to find evidence of the implication. The absence of empirical evidence stems from severe methodological difficulties. Judges may appear to be influenced by prior decisions, but in

³ 494 U.S. 472, 480 (1990).

⁴ 528 U.S. 167, 192 (2000).

⁵ See, e.g., Rafael Gely, *Of Sinking and Escalating: A (Somewhat) New Look at Stare Decisis*, 60 U. PITT. L. REV. 89, 110-13 (1998) (arguing that judges assign excessive weight to past decisions when deciding whether to deviate from a precedent); Goutam U. Jois, *Stare Decisis Is Cognitive Error*, 75 BROOK. L. REV. 63, 86, 88-89, 96-97, 135 (2009) (asserting, in the context of precedents, that “the way we humans make choices strongly suggests that we are inclined to choose existing arrangements, not because they are preferable but merely because they exist”); Kevin J. Lynch, *The Lock-In Effect of Preliminary Injunctions*, 66 FLA. L. REV. 779, 803-04 (2014) (positing that when a judge denies a preliminary injunction based solely on the plaintiff’s failure to

show likely success on the merits, a “lock-in” effect is created); Robert L. Scharff & Francesco Parisi, *The Role of Status Quo Bias and Bayesian Learning in the Creation of New Legal Rights*, 3 J.L. ECON. & POL’Y 25, 34-36 (2006) (stating that judges tend to stick to the current status quo); see also David E. Cole, Note, *Judicial Discretion and the “Sunk Costs” Strategy of Government Agencies*, 30 B.C. ENVTL. AFF. L. REV. 689, 693-95, 724-25 (2003) (claiming that courts take into account irrevocable investments previously made by agencies to avoid waste of public funds).

⁶ Relevant literature has found a “status quo” bias, indicating that judges tend to stick to their own prior determinations. See, e.g., Magnus Söderberg, *Uncertainty and Regulatory Outcome in the Swedish Electricity Distribution Sector*, 25 EUR. J.L. & ECON. 79, 83, 90 (2008).